

KUPUJTE
VOJNE BONDE!
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
*
Oglas v tem listu
so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

KUPUJTE
VOJNE BONDE!
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
*
Best Advertising
Medium

VOL. XXVIII.—LETO XXVIII.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), OCTOBER 25, 1945

STEVILKA (NUMBER) 249

Delavci pri General Motors v veliki večini za stavko

Včeraj so se v treh tovarnah, ki jih lastuje General Motors Co. v Clevelandu, vršile volitve, pri katerih so delavci z ogromno večino 10 proti 1 glasovali za stavko, ako kompanija ne ugodno zahteva CIO unije za po-večanje 30-odstotno mezdno znižanje.

Udeležba pri volitvah pa je bila nizka. Oddanih je bilo skupno 2,453 glasovnic. Za stavko pa je bilo 2,248 delavcev, proti pa samo 229. Vseh volilnih upravil-je bilo 13,000.

Udeležba pri volitvah pa je bila nizka. Oddanih je bilo skupno 2,453 glasovnic. Za stavko pa je bilo 2,248 delavcev, proti pa samo 229. Vseh volilnih upravil-je bilo 13,000.

Udeležba pri volitvah pa je bila nizka. Oddanih je bilo skupno 2,453 glasovnic. Za stavko pa je bilo 2,248 delavcev, proti pa samo 229. Vseh volilnih upravil-je bilo 13,000.

Nemci v Jugoslaviji so za izdajstvo plačali z izgubo zemlje in posestev

Theodore Andrica, ki se nahaja v Jugoslaviji kot korrespondent "Cleveland Pressa," poroča iz Beograda, kako so se izigrali jugoslovanski Nemci, ki so se ob vdoru naci-jev v deželo odpovedali jugoslovanskemu državljanstvu in postali navdušeni Hitlerjevi podaniki.

Andrica poroča o Nemcih v Bački in Vojvodini, ampak ka-kor znano, so se prav na isti na-čin sami izigrali kakor kočev-ski Nemci v Sloveniji. Ame-riški časnikar iz Clevelanda to-zadevno poro-ča:

"Kakor vse kaže, je pro-blem nemške manjšine v severni Jugoslaviji trajno rešen. Danes ni v Vojvo-dini, kakor se imenuje provinca v severni Jugoslaviji, sploh no-benih Nemcev več."

Večina jugoslovanskih Nemcev zbežala z naciji

"Večina Švabov iz Bačke, ka-kor so poznani ondodni Nemci, je zbežala, ko so se nemške ar-made umaknile iz Jugoslavije. Od predvojne nemškega pre-bivalstva v Vojvodini, ki je šlo okrog 200,000 oseb, jih je osta-lo komaj 10,000, katerih večino tvorijo starke in starci in pa otroci."

"To sem zvedel tekom eno-dnevne ture v Novem sadu in okoliških vaseh. Usoda teh vasi interesira na tisoče Cleveland-čanov nemškega porekla, ki so bili tam rojeni. Največ cleve-landskih Nemcev, ki so prišli v Ameriko iz Vojvodine, je svoj čas živelo v Novem sadu, Vin-kovcih, Novi Sovi, Stari Sovi, Sekiću, Temerinu, Bački palan-ki in okoliških vaseh."

Nemcem v Jugoslaviji se je dobro godilo

"O Nemcih v Vojvodini nam je pripovedoval Aleksander Se-vi, predsednik ljudske provizo-rične zbornice, ko smo sedeli v njegovem lepem uradu, ki je bil od vrha do tal obit z lesom, na stenah pa sta viseli dve sliki maršala Tita in slika generali-sima Stalina. G. Sevič je rekel:

"Nemci v Vojvodini so bili med najpremožnejši prebival-ci v Jugoslaviji in uživali so po-litične in kulturne prednosti, ki so daleč nadkriljevale njih šte-vilo, toda obrnili so se proti Ju-goslaviji, čim so Nemci udarili in zasedli deželo."

"Postali so goreči in fanatični člani takozvanih "Kultur-Bundov," in ko je bila Jugosla-vija pod nemško okupacijo, so se ti Nemci odpovedali jugoslovanskemu državljanstvu in po-stali nemški državljani. Tvorili so hrbenično SS divizijo, ki se je imenovala divizija princa Ev-gena. Ta divizija je postala no-torični radi okrutnosti, katere je vršila na jugoslovanskem ljudstvu."

Jugoslovani naseljeni na nemških posestvih

"Bivša nemška posestva se-daj čakajo, da se na njih naseli na tisoče kolonistov iz obojne-jih in najbolj razdejanih prede-lov Jugoslavije. Okrog 2,000 teh kolonistov je že dospelo. Dela se na načrtih, da se na zemlji v Vojvodini, ki so jo nekoč pose-

dali Nemci, naseli od 40 do 45 tisoč družin iz Bosne, Hercego-vine, Dalmacije, Hrvaške in revnejših delov Srbije."

"Vsaka družina bo dobila po-sestvo, ki ne bo v nobenem slu-čaju merilo več kot 80 akrov. V teku 20 let bo zemlja postala last družine. Določila se je niz-ka cena, ki bo plačljiva v dobi 20 let."

1,425,000 akrov zemlje za koloniste

"Za te koloniste bo na razpo-lago skupno 1,425,000 akrov zemlje; 425,000 akrov se bo do-bilo od onih, ki so posedali več kot 80 akrov, poln milijon akrov pa predstavlja posestva, ki so jih poprej lastovali Nemci in drugi kolaboratorji."

"V spremstvu vodnika, kate-rega je preskrbelo ministrstvo za informacije, smo si na hitro ogledali Novi sad in okoliške va-si. Vsled kratkega časa se ni-smo mogli ustaviti v sleherni vasi, ampak kar smo videli, nas je prepričalo, da so nekdanj pre-možni nemški kraji v Bački dan-es brez prebivalstva."

4,300 družin iz Makedonije naseljenih v Bački

"V neki nemški vasi z imenom Buljkes se je naselilo 4,300 dru-žin, sestojčih iz Grkov in Ma-cedoncev, ki so morali bežati pred sedanjim režimom v Grčiji. Med njimi je 300 slovanskih ma-cedonskih družin, ostale pa se-stoje iz Grkov."

"Na skoro sleherni hiši v Buljkesu se danes vidi napise grškega osvobodilnega gibanja EAM. Nicholas Terzoglou, pred-sednik grškega komiteja, nam je povedal, da so Grki začeli pri-hajati v Jugoslavijo v marcu. Po več odmorih jim je bila dana ta vas skupno z okoli 100,000 akri zemlje."

"Med grškimi naseljenci je okrog 150 žensk in 30 otrok. Dvanajst otrok je bilo rojenih v Buljkesu."

POROČA

V soboto, 27. oktobra se bo sta poročila Miss Josephine Mez-naršič, hčerka poznane družine Mr. in Mrs. Anton Meznaršič, 6213 Glass Ave., in poročnik Stanley M. Kuk, sin družine Kuk na 1003 E. 71 St. Poroča se bo vršila v cerkvi sv. Vida ob 9. uri zjutraj, poročna slavnost se bo pa vršila zvečer v prostorih Blue Danube kluba na 4118 St. Clair Ave. Novoročencema če-stitamo in jima želimo vse naj-boljše v zakonskemu življenju!

ZADUŠNICA

V soboto ob 6:30 uri zjutraj se bo v cerkvi sv. Vida brala za-dušnica za pokojno Julijo Ada-mič v spomin prve obletnice nje-ne smrti. Sorodniki in prijate-lji so vabljeni, da se udeležijo.

DENAR ZA DOMOVINO

Mr. August Kollander, ki ima svojo pisarno v Slovenskem na-rodnem domu, sporoča, da je se-daj mogoče poslati v staro do-movino, dnosno v Jugoslavijo, denar po navadni pošti, zračni pošti ali kablju.

REDNA ZRAČNA SLUŽBA PREKO ATLANTIKA

BOSTON, Mass., 24. ok-tobra. — Danes se je ures-ničila redna zračna služba preko Atlantskega oceana, ko je ob 9:29 dopoldne po clevelandskem času prista-lo v Shannonu na Irskem veliko potniško letalo "Lon-don", ki je odplulo s tukajš-njega letališča včeraj ob 6:01 popoldne.

V letalu se je nahajalo 20 oseb, namreč 13 potni-kov in osebe šestih moških in ene ženske ter več sto funtov pošte. Eden izmed potnikov je bil governor Maurice J. Tobin.

Žena mornarja v Lorainu umorjena

LORAIN, O., 25. oktobra. — Danes zgodaj zjutraj je bila najdena ustreljena v svojem avtomobilu blizu Avona 24-letna Mrs. Helen Duffield, žena nekega mornarja, ki je bila zaposle-na v neki lorainski tovarni.

Priča umoru je bil 17-letni Harry Siegfried iz Loraina. On je povedal policiji, da je videl Mrs. Duffield, ko je prišla iz tr-govine in stopila v svoj avto, nakar se je pojavil na pozornici neki moški v dežnem plašču, ki je mlado žensko pograbil in jo sunil na stranski sedež, potem pa potegnil revolver in jo ustrelil.

Nato je morilec stopil okrog avta, se vsedel k volanu in od-peljal. Fant je poklical avto-taksi, ki se je spustil za beže-čim avtom na lov in ga dvakrat skoro dohitel.

Ko je bil najden avto z mr-tvo žensko, ni bilo o morilcu ne duha ne sluha.

Preiskava v 31. vardi

Volilni odbor je včeraj pokli-cal na pričanje 61 oseb, ki so bile registrirane za mestne vo-litve 6. novembra na naslovih, ki sploh ne obstoje ali pa doti-čniki dejansko tam ne stanujejo.

ZABOJI

Pri Mihaljevich Bros. Co., 6424 St. Clair Ave., si lahko na-bavite zaboje za pošiljke v sta-ro domovino, in sicer prazne ako jih hočete s a m i napolniti ali pa oddate naročilo, da jih oni napolnijo.

POGREB

Pogreb pokojnega veterana Rudolph A. Muster se bo vršil v petek ob 10. uri zjutraj iz po-grebnega zavoda August F. Sve-tek, kjer se bodo pogrebni ob-redi vršili, nato pa bo pokopan na pokopališče v Mentor, Ohio.

Pogreb Mrs. Josephine Muzic se bo vršil v soboto ob 10. uri zjutraj iz pogrebnega zavo-da August F. Sveteka v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave. in nato na Calvary pokopališče.

Stalin baje odločil Žukova za naslednika

NEW YORK, 24. oktobra. — Bernski radio je danes poročal, da je premier Josip Stalin do-ločil maršala Georgija Žukova za svojega naslednika.

Omenjeno poročilo je reklo, da so govorice, ki so se razširi-le tekom zadnjih dni, da je Sta-lin bolan, povzročile nemirnost med sovjetskimi četami v Nem-čiji, Avstriji in na Balkanu, vsled česar se je Stalin odločil imenovati svojega naslednika.

Predlog za obvezno vojaško službo v mirnem času zelo hladno sprejet v kongresu

GRŠKI REGENT BAJE KOLABORATOR

ATENE, 21. oktobra. (O.N. A.) — Republikanski časopis "Eleftheri" trdi, da so profa-šistične struje prisilile regenta, da je sedanjo politično krizo razrešil na ne-demokratičen na-čin s tem, da so mu grozile, da ga obtožijo kot kolaboracioni-sta.

Neznano je, koliko je na tej obtožbi resnice, toda dejstvo je, da so monarhisti kratko pred prevzemom vlade regenta Da-moskino namigavali, da je bil v pismenih stikih s kvizlinškim predsednikom Tsolakoglu-om, ki je bil obsojen na smrt radi kolaboracije z Nemci.

Nasi fantje-vojaki

Pred kratkim je prišel do-mov, častno odpuščen od voja-kov A/c Eddie Ivančič. Dne 22. oktobra je pa prišel njegov brat A. R. M. 3/c Rudy Ivančič na dopust za 15 dni. Ker bo dne 29. oktobra njegov rojstni dan, ga bo obhajal srečno doma v krogu družine.

Tretji brat, Sgt. Frank se pa še vedno nahaja v Nemčiji, četr-ti brat M. M. 3/c Joe Ivančič je pa sedaj že drugič odšel na Japonsko, kjer bodo ameriški fantje popravili, kar so Japonci razbili. Vsi štiri fantje so sino-vi Mrs. Rose Ivančič, 854 E. 207 St., Euclid, ki je vesela, da ima enega sina že doma ter da bo Rudy doma obhajal svoj rojstni dan. Upa, seveda, da se bodo vsi kmalu vrnili domov.

S/Sgt. Frederick W. Grosel in Sgt. Joseph B. Grosel sta bila pred kratkim častno odpuščena od vojaške službe. Joč je bil do-deljen 5. oklopni diviziji in se je udeležil bojev v Franciji, Luksemburgu, na Holandskem, v Belgiji in Nemčiji. V službi je bil štiri leta.

Fred je bil na Islandiji, v An-gliji in na Irskem ter se je ude-ležil bojev v Normandiji in se-vernici Franciji, kjer je bil ran-jen. K vojakom je odšel pro-stovoljno ter je služil pri peti in-fanteriji pet let. Oba sta prine-la domov mnogo spominkov, toda za enkrat sta najbolj zain-terisirana v domače obele, ki jima jih mati pripravi. Fanta, ki sta sinova Mr. in Mrs. Joseph Grosel, 15410 Waterloo Rd., se nista videla štiri leta.

Zet družine Grosel, Sgt. Ed-ward F. Kolar, ki je mehanik na B-29 letalu, se nahaja na Okla-homi, kjer se je pred nedavnim vršila huda nevihta, v kateri so bili vojaški šotori popolnoma razdejani. Njegovo upanje je, da bi se kmalu vrnil domov. Sgt. Kolar je sin Mrs. L. Kolar, 841 Rudyard Rd.

Častno je bil odpuščen od voja-kov S/Sgt. John Strifot, sin Mr. in Mrs. John Strifot, 13333 Dar-ley Ave. V službi se je nahajal tri leta in pol, preko morja pa dve leti. Predno je odšel služiti Strica Sama, je bil poročnik pri Clevelandškemu ognjegasnemu oddelku.

Člani kongresa so prepričani, da je ameriško ljudstvo proti programu, ki ga je predložil preds. Truman

WASHINGTON, 24. okt. — Člani kongresa so poziv predsednika Trumana, da se v Zed. državah upelje enolet-no obvezno vojaško službo za vse mlade moške, sprejeli skrajno hladno in danes obstoji vtis, da predlog čaka sigu-ren poraz, ker pretežna večina ameriškega ljudstva ne ye-ruje v obvezno vojaško službo v mirnem času.

Predsednik je poslanico, v ka-teri je urgiral sprejem obvezne vojaštine, osebno prečital pred člani obeh zbornic, toda njego-vo priporočilo je bilo sprejeto med skoro popolnim molkom in kar čutilo se je, da se velika večina zakonodajcev ni strinja-la s predloženim načrtom.

Oba ohijska senatorja pridržala komentar

Medtem ko ni dvoma, da je kongres pripravljen delati na to, da bodo Zed. države v bo-dočnosti imele izdatnejše rezerve, pa je iz pogovorov, ki se jih je slišalo med člani poslanske in senatne zbornice takoj po prečitavanju poslanice, sklepati, da je možnost, da bo načrt sploh prišel resno v poštev, skrajno majhna.

Značilen je bil komentar obeh ohijskih senatorjev, Tafta in Huffmana, ki sta oba rekla, da želita stvar proučiti, predno bo-sta mogla reči, kaj mislita o Trumanovem predlogu.

ZNANSTVENIKI PROTI ARMADNI KONTROLI ATOMSKE ENERGIJE

NEW YORK, 24. oktobra. — Danes je 27 odličnih znanstve-nikov, ki so delali na iznajdbi atomske bombe, brzojavno po-zvalo predsednika Trumana, da deluje na to, da se iz kongresa umakne zakonski predlog, ki bi dal armadi in zvezni vladi ab-solutno kontrolo nad razvojem atomske energije.

Med znanstveniki, ki so pod-pisali telegram, je tudi dr. Al-bert Einstein.

Brzojavka, ki je bila sestavljena na 8 ur trajajoči konferenci, zahteva, da so vsa zaslivanja, ti-kajoča se atomske energije, javna in da se istih ne zaključijo, dokler ne bodo zaslisani vsi, ki želijo pričati o tej važni pred-logi.

NOVE FRIGIDAIRE LEDENICE

Mr. John Sušnik, lastnik Nor-wood Appliance & Furniture, 6104 St. Clair Ave., naznanja, da ima sedaj v svoji trgovini nove Frigidaire električne lede-nice, predvojne izdelka ter popolnoma avtomatične, katere gospodinjam lahko dostavi na dom takoj. Priporočila, da si jih gospodinje ogledajo, ker prav gotovo jim bodo ugajale.

REDNA SEJA

Jutri večer ob 7:30 uri se vr-ši seja društva Zavezni sosedje št. 158 SNPJ v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Članstvo se vabi na polno-številno udeležbo.

Trumanov načrt izraža mnenje vojaških krogov

Splošen vtis v Washingtonu je, da je predsednik Truman dal priporočilo kongresu pod vpli-vom generalov in armadnih pr-vakov, ki že dalj časa vodijo agitacijo za velike rezerve in obvezno vojaštino, ampak celo med vojaškimi voditelji je danes prevladovalo prepričanje, da je Truman predlog čaka, predno je prišel s programom na dan, ako je hotel, da bi se ga vzelo resno v poštev.

Tako med demokratskimi kot republikanskimi člani kongresa je opaziti, da se je njihovo na-vdušenje za obvezno vojaško službo, ki je obstajalo tekom vojne, zelo ohladilo.

Vsi se namreč zavedajo, da se prihodnji jesen vršijo vo-litve in boje se, da bodo imeli težkoče z volilci, ako se izrečejo za program, ki je v nasprotju s staro ameriško protimilitari-stično tradicijo.

Kratke vesti

SVOBODA TISKA UKAZANA NA JAPONSKEM

TOKIO, 24. oktobra. — Gen. MacArthur je danes dal ukor japonskim urednikom, ker ne dovolijo svobodne diskusije vprašanj, ki se tičejo bodočega političnega sistema na Japons-kem, in zapretil z drastično ak-cijo proti listom, ki bodo skuša-li ovirati svobodo tiska.

KONTROLA CEN ZA HIŠE JE DVOMLJIVA

WASHINGTON, 24. oktobra. — Rekonverzijski ravnatelj Snyder je danes izjavil, da se utegne uvesti kontrola za cene hišam, ampak poprej se bo pre-iskalo, da-li bi taka akcija ne utegnla zadržati razmah grad-bene industrije.

ZENSKE V BELGIJI BODE TUDI VOLILE

BRUSELJ, 24. oktobra. — Vlada je danes naznanila, da bo do belgijske ženske od leta 1947 dalje imele volilno pravico, toda več skupin, ki so se borile za žensko volilno pravico, zahteva, da isto dobijo že pri splošnih volitvah, ki se bodo vršile pri-hodnje leto.

PODRUŽNICA ŠT. 39 SANS

V petek 26. oktobra ob osmi uri zvečer se bo vršila redna me-sečna seja podružnice št. 39 SANSa v navadnih prostorih Slovenskega narodnega doma. Prošeni so vsi zastopniki in po-samezni člani, da se udeležijo, če le mogoče.

Proti-ruska propaganda na Madžarskem

BUDIMPEŠTA. — (O.N.A.) — Včeraj kot Dunaj je tudi Budim-pešta gnezdo zarot, govorice in lažev, katerih edini cilj je — po-rovati vojno med Rusijo in za-падnimi zavezniki. Tu v Budim-pešti se nahajajo najbolj prist-vojniški na vojno ...

Stranka malih posestnikov, ki je občinjskih volitvah v Budim-pešti porazila komuniste, je pre-ljudsko proti Rusom. Pa-rodnijski prvaki te stranke sami priznavajo, da je mnogo naci-stov, fašistov in drugih reakci-onarjev vseh vrst našlo v vrstah stranke svoje mesto in pra-vo, da je njihova navzočnost ve-liko nevarna — storili pa niso ni-česar, da bi stranko očistili teh nevarnih elementov. Pred par dnevi je bila krožiti od kavarne do ka-ve govorica, da je Britanija od-nosno s Sovjetsko Unijo, ki je Vaš korrespondent je videl v kavarhah, kako so si Mad-žari veselo napivali "na srečo v vojni" — neverjetno, da je resnično.

Avstrija bo zahtevala Berchtesgaden

DUNAJ, 21. oktobra. (O.N. A.) — Danes se je tu razširila govorica, da Rennerjeva vlada ne bo dovolila le povratke južne Ti-rolo, temveč tudi, da ji Nem-ci oddajo predel Berchtesga-dena. Tu gre za približno 500 štir-ih milij ozemlja, na kate-ri se nahajata mesti Reichen-haus in Berchtesgaden. Vsega ozemlja je na njem 1134 man-jih mest in vasi. Hitlerjevo po-gena. Ta divizija je postala no-torični radi okrutnosti, katere je vršila na jugoslovanskem ljudstvu."

Nov grob JOHN ZULICH

V Charity bolnišnici je včeraj pri 61 letih umrl John Zulich, 18115 Neff Rd., ki je bo-ljše štiri mesece. Star je bil 61 let. Pogreb oskrbuje A. A. K. v sinovi pogrebni zavod. Zaradi okoliščin bomo poročali ju-

ENAKOPRAVNOST

Owned and Published by
AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)
 By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):
 For One Year — (Za celo leto) \$6.50
 For Half Year — (Za pol leta) \$3.50
 For 3 Months — (Za 3 mesece) \$2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
 For One Year — (Za celo leto) \$7.50
 For Half Year — (Za pol leta) \$4.00
 For 3 Months — (Za 3 mesece) \$2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
 For One Year — (Za celo leto) \$8.00
 For Half Year — (Za pol leta) \$4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Victor M. Bienstock (O. N. A.):

CENZURA ŠE VEDNO RAZSAJA

Veliko veselje, ki je nastalo, ko je bila proglašena pretekli mesec cenzura kot končana, je bilo — tako se je zdaj pokazalo — prenašljivo. Ameriška javnost, kateri je bilo zdaj po tolikem času obljubljeno, da bo imela na razpolago nepristranske in nepopolne poročila, iz katerih bo morala črpati potrebne informacije za to, da si ustvari svoje mnenje o dogodkih širom sveta.

Cenzura, ki razsaja po mnogih deželah — proti kateri smo se toliko pritoževali, in borili — ruska, bolgarska, britanska, ima vsaj izgovore. Rusi v centralni Evropi in Britanci v Palestini povedo čisto jasno in odkritosrčno, da so primorani uvesti cenzuro.

Večina korespondentov bo po mojem mnenju raje opravljala svoj posel pod tem sistemom, pod katerim vsaj vedo, kje so in kaj morajo storiti, ako hočejo, da bodo smela njihova poročila ven v svet, kot pod zavrtnim in nepoštenim sistemom, katerega je glavni stan generala MacArthurja ravnokar objavil za področja Japonskega in drugih predelov Tihega oceana.

Zedinjene države so bile v prvi vrsti v tem boju za svobodo informacije. Zedinjene države so neprestano izvajale pritisk na Sovjetsko unijo, naj odpre vrata centralne Evrope in balkanskih dežel in naj pripusti ameriške časniške poročevalce. Trpka ironija je, da proglašamo zdaj ravno tiste metode v svojem lastnem področju, katere smo tako napadali pri Sovjetski uniji. Kar pa je še hujše, je to, da jih ne objavimo odkritosrčno, temveč, da naše oblasti izvajajo ta svoj posel na zvito zamršen in zapleten način.

Urad generala MacArthurja je pod pretvezo, da je zdaj po koncu vojne "preveč časniških poročevalcev" v deželi, predpisal omejeno kvoto časniških poročevalcev, katerim bo dovoljeno ostati in potovati po Japonskem, na Koreji in v Filipinih.

Pooblaščenja, katera so imeli poročevalci kot vojaški korespondenti, jim bodo odvzeta. Imeli bodo zopet status civilnih oseb, a se bodo navzlic temu še vedno nahajali pod oblastjo okupacijskih armad. Poročevalci, ki bodo smeli ostati, se bodo morali vrhu tega še "kvalificirati" — kaj to pomeni, si moramo sami razložiti. V praktičnem pogledu, bo pač tako, da bo moral vsak poročevalac lepo ubogati dobljena navodila, ali pa bo moral iti.

V bistvu pomeni ta dekret generala MacArthurja naslednje: Uradna vojaška cenzura brzojav časniških poročevalcev pri generalu MacArthurju je končana, a na njeno mesto je stopilo novo sredstvo za kontrolo vesti iz pozorišč Tihega oceana. Stevilo korespondentov bo omejeno, oni pa, ki bodo ostali, bodo imeli manj olajšav za nabiranje vesti in informacij, ker ne bodo več vojni korespondenti, ki uživajo nekaj pravic, katere jim je težko vzeti. Pritisk na podlagi zahteve, da se mora vsako "kvalificirati," pa bo omogočil nadzorovanje predmetov, o katerih bodo želeli poročati.

Zakaj hoče general MacArthur, da naj samo trije korespondenti poročajo o zadevah v Koreji? Le ena razlaga je mogoča — namreč, da ne želi, da bi prihajala poročila iz te osvobodene dežele. Začetek naše okupacije Koreje je bil posvečen gorostasni napaki, katero so razkrili časniški poročevalci v zadrego generala MacArthurja, ki je sicer večji prijatelj reklame kot večina generalov, a nima rad neprijetne kritike v pogledu njegove okupacijske politike na Koreji.

Brig. gen. Le Grande A. Diller, ki je zvezni častnik generala MacArthurja, pravi, da je vojna končana. A zakaj potem nadaljuje general MacArthur na Filipinih cenzuro, ki je mnogo strožja kot cenzura v Jugoslaviji, Bolgariji ali Romuniji, proti katerim smo tolikokrat odločno protestirali? Ameriški častniki, ki se vračajo s Filipinov, pripovedujejo o tam vladajočem diktatorskem režimu, kateremu ni para nikjer na svetu, in poročajo o razmerah, ki postajajo eden največjih škandalov našega časa. Amerika se nahaja v kampanji proti Rusiji, da si odpre pot v nekatere dežele srednje Evrope. Vsi naši moralni argumenti pa so prazni, ako postopa ameriška armada na ravno isti način v svojem področju.

PROGRESIVNE SLOVENKE AMERIKE

PROGRESSIVE SLOVENE WOMEN OF AMERICA

Ustanovljene dne 4. februarja, 1934.

Inkorporirana dne 27. junija, 1938.

GLAVNI STAN V CLEVELANDU, OHIO

GLAVNI ODBOR "PROGRESIVNIH SLOVENK"

Supreme Board Members of "Progressive Slovene Women of America"

PRESEDNICA: Cecilija Subelj

I. PODPRESEDNICA: Agnes Zalokar

II. PODPRESEDNICA: Millie Bradac

TAJNICA: Josie Zakrajšek, 7603 Cornelia Ave.

BLAGAJNICA: Marion Bashel

POMOŽNA TAJNICA: Joyce Gorshe

ZAPISNIKARICA: Frances Gorshe

NADZORNICE: Jennie Skrl, Anna Pollock, Mary Ster,

Mary Golob

PROSVETNI ODBOR: Justine Pretnar, Mary Vogrin,

Eleanore Kline, Frances Hudovernik,

Gusti Frančeskin, Mary Zakrajšek

UREDNIKA: Mary Ivanusch, R.F.D. 1, Chardon, Ohio

Zena, izkoristi
 pridobljeno
 svobodo pravilno
 in korakaj
 z duhom časa
 naprej!

BIL JE LEP VEČER

Zadnji teden je doživel napredno slovensko žensko v Clevelandu srečen in pomemben trenutek. Srečen in obenem navse pomemben zato, ker nam je bila dana prilika prvič po dolgih letih strašnega gorja, boja in preizkušnje naroda v domovini, sprejeti in pozdraviti v naši sredi predstavnic slovenskega ženstva, go. Zoretovo, soprogo svetnika jugoslovanskega poslanstva v Washingtonu, D. C., g. Stane Zoretu.

Ob priliki sprejema, katerega smo ji priredile slovenske žene naprednega mišljenja preteklo soboto zvečer v S. N. Domu, smo si predstavljale v osebi go. Zoretove simbol osvoboditve slovenskega ženstva, čigar epično herojstvo in nadčloveška požrtvovalnost za širjenje tujega in domačega sovražnika, skoro nima para v zgodovini in zato nas je prevzelo čustvo ljubezni in globokega spoštovanja do nje.

Ga. Zoretova je mlada, simpatična ter inteligentna žena. Njen mehak, prikupen in čist glas in lepo tekoča slovenska govorica nas je očarala in vplivala na nas liki mehka sapica, čist žuborec studenec ali mehka melodija slavčka. Žal, da je večer le prehitro potekel in da je imela vspricho pozne ure le malo časa za svoj govor. Ona bi nam bila gotovo še rada veliko povedala o težnjah, ciljih in načrtih ženstva v domovini, me bi jo bile pa za istotako gotovo rade seznanile z našim delom in naporom za celokupnost, kakor tudi o religioznem delu za domovino. Zato se nadejamo, da to ni bil zadnji njen obisk naselbine in da se bomo lahko drugič kaj več pogovorile.

Kot posebeni gostje tega večera so bili še sledeči: g. Stane Zore, soprogo go. Zoretove, naš pisatelj Louis Adamič, violinski virtuoz, Zlatko Baloković in g. Franček Hosta, svetnik Jugoslovanskega poslanstva v Londonu, ki se vsi mudili tu ob priliki seje ZO JSA in katere smo skupno s slavljenko večera navdušeno pozdravile.

Ga. Zoretova nam je povedala, da so danes v domovini žene popolnoma enakopravne z moškimi. Ženi je odprta pot v vse profesije, to se pravi da je lahko zdravnica, odvetnica, učiteljica, profesorica, pisateljica, umetnica, znanstvenica, itd. Istotako lahko voli in je voljena v katerikoli javni urad, česar vsega prej ni bilo. Zagotovila nam je, da ima naša žena v domovini jasen vpogled v to kaj hoče in da bo vzgojila čil, zdrav in krepak nov rod, ki bo dal vse pogoje za lepšo in srečnejšo bodočnost.

Zenin doprinos k prestani borbi in zmagi nad italijanskimi fašisti, nemškimi nacisti in domačimi "domobranci", katere so oni nazivali "švabobranci" je naravnost ogromen. Žene in dekleta so se borile s strojnimi in puškami in sodelovale kjerkoli ali kadarkoli je bilo treba. Bile so z ranjenci po bolnišnicah, na bojnem terenu in njih

hrabrost, pogum in odločnost se je merila z vsakim moškim.

Po govoru go. Zoretove so navzoče stavile razna vprašanja na katera je odgovarjal g. Zore in nam podal mnogo zanimivih sličic iz minulih bojev in dogodkov. Na vprašanja kakšna usoda je doletela go. Danilovo, Svetozar Banovca, Božidar Jakaca in Pavlo Lovšetova, s katerimi smo se precej dobro spoznali pred leti, tekem njih gostovanj med nami, nam je povedal sledeče: Ga. Danilova in vsa njena družina je še živa in v Ljubljani, istotako je še živ in v Ljubljani Svetozar Banovec.

Božidar Jakac, je bil za časa okupacije v Ljubljani, ko pa so priče okupacijske oblasti in domače izdajice izvajali na umetniške kroge pritisk, da podajo nekakšno izjavo svojega odobravanja okupatorjev jim je Jakac ubežal k partizanom, kjer je bil ves čas aktiven in je imel nekaj časa nazaj že svojo razstavo v Črnomlju. G. Zore je dejal, da si je pustil Jakac rasti brado in da ga je on večkrat dražil, naj si jo obrije, toda se ni dal pregovoriti. Bila sta namreč skupaj, kot partizanska oficirja.

O Pavlu Lovšetovi je vedel povedati to, da je bila izpuščena iz Dachau koncentracijskega tabora še pred zaključkom vojne radi boleznii, da je potem ozdravela in je sedaj v Ljubljani. Njen sin Samo je bil ubit v boju z Nemci. Bil je partizanski oficir in sta bila z g. Zoretom v skupnem štabu.

Opisal nam je natančno o terenu in o bojih med partizani in Nemci tiste dni, ko je bil ubit Samo. Iz njegovega zanimivega opisa smo razvideli, kako zmogni in kako dobro so bili podkovani slovenski partizani v takih, vsled česar so bili v stanu ustrahovati in premagati številčno toliko močnejšega sovražnika, ki je razpolagal z vsemi peklenskimi morilnimi sredstvi moderne vojne.

Srečnost slovenskega ženstva nam je naslikal v primeri ene izmed partizank, ki je bila pod njegovo komando. Dekle je šlo v enem dnevu že sedemkrat z mitraljezo nad sovražnika in se je vselej srečno vrnilo. Ko pa je hotelo iti osmič, ji je on dal polvelje, da ne sme iti več. Ob strogi vojaški disciplini, kajpada ni smelo ugovarjati oficirju in revsi so se udile po licu debele solze. G. Zore je dejal: "Rekel sem ji, dovolj je za danes! Sedaj si še živa, če greš osmič, se mora več ne vrneš!" In to je samo eden izmed tisočih slučajev nepopisnega junaštva in borbenosti slovenskega ženstva za osvobodilo stvar. Nosile so hrano partizanom v hoste, prenašale sporočila, orojke in sploh vršile nestrane opravke, pri katerih so vedno izpostavljale svoja življenja smrtni nevarnosti. In vse to so delale v zavesti, da se gre za njih "biti ali ne biti".

Dalje nam je pravil o nekem drugem dekletu, njeno ime smo pozabili, ki je imelo neuvadno močan in visok sopran in da ka-

dar je ona dvignila svoj glas za "juriš", torej za naskok na sovražnika, jo je bilo slišati daleč naokrog, kar je dajalo vsem tem več korajže za boj.

Najbolj pa je ganila partizanska vloga, katero so igrale v tej borbi naše dobre in preproste kmečke žene. Ko so prišli v eno ali drugo vas, so se jim čisto orosile oči, ko jim je prišla upogla mamica morda poslednji kosček kruha ali skodelico čaja, da jim potolaži lakoto in žejo. Da, tudi naša kmečka žena je pomagala v tej borbi, ker je vedela, da se gre za pravico in poštenje.

Tudi o moralnosti naše slovenske žene in dekleta je spregovoril g. Zore odkrite in resnične besede. Rekel je, da nas kot žene gotovo zanima ta stran vprašanja, ker sovražniki sedanje Jugoslavije blatijo naše žensko ter se poslužujejo pri tem najostudnejših laži.

"Pravijo, da je bila pri partizanih 'svobodna ljubezen' in da smo se 'ženili' vse vprek. Naj vam tu izjavim, da je bila tudi v tem oziru naša slovenska žena, naše slovensko dekle vzor dostojnosti. Dekle ali žena, ki je pripravljena vsak trenutek zreti smrti v oči, ni in ne more biti take vrste. Tozadevno prisarjenje in blatenje pošiljajo v svet stari fašisti v izgnanstvu, katerim so se cedile sline ob njih pisanju. Naj bi le bil poskusil eden teh približati se eni ali drugi naši ženi ali dekletu, češ, 'Micka pojdi z mano' — prepričane bodite, da bi bil imel vse polomljene kosti. Toliko torej o moralni strani ženstva v Sloveniji."

Kakor se je izrazil g. Zore, smo kot ameriške državljanke tesno povezane v delo in življenje te velike zemlje, na domovino, na kraj našega rojstva pa nas vežejo spomini, spomini naše mladosti in vsled tega gojimo gotovo v srcu želje, da se razvija in napreduje pod tako težko in s krvjo pridobljeno svobodo.

In ko smo sedele v družbi poslanec nove svobodne in demokratične Jugoslavije, smo instinktivno čutile, da to niso predstavniki stare, okorele, korumpirane in diktatorske Jugoslavije, temveč pravi predstavniki ljudstva iz vrst ljudstva. Nič priklanjanja, nič "milostljivih", nič frazarstva ali glumaštva, mesto tega pa toplo, iskreno, pravo prijateljsko vedenje in odkrita in poštena beseda. To dejstvo samo govori močnejše, kot vse kolone gnojnice, katere zlivajo te dni reakcionarji nad mlado Jugoslavijo, da je nova država res od ljudstva, za ljudstvo in po ljudstvu.

Ob zaključku je g. Zore omenil, kako važno je, da se žene pa bodisi doma v Sloveniji ali me tu v Ameriki zanimamo za vsa pereča vprašanja in probleme današnjega časa skupno z moškimi. Dejaj je, da nobena mati ne da rada sina, da ji ga ubijejo v vojni, in da če bi imele odločiti o tem matere same, ali naj bodo vojne ali ne, bi gotovo glasovale vse proti. Zato pa, da se moramo resno zavzeti, da z možmi govorimo o takih zade-

vah. Dostikrat slišimo, ko pravi moški: "grem tja in tja, da malo popolitiziramo." Toda tudi dom naj bo prostor, kjer se mož in žena v krogu svoje družine razgovarjata o važnih političnih, znanstvenih in socialnih vprašanjih. Poskusite in vidite, le boste", je dejal, "kako se boste stopnjema učile in pridobile na vpogledu v razne stvari, ki sedaj nimate o njih znanja. In mož ne bo več rekel: 'Saj nimam nič s teboj za govoriti. Moram ven.'"

Povedal je še mnogo zanimivosti, toda si jih žal nismo vseh zapomnili. Stoloravnateljica večera je bila dolgoletna vztrajna društvena in kulturna delavka, Tončka Simčič, ki je izročila pred zaključkom go. Zoretovi v trajen spomin od clevelandskih naperdnih žen krasno broško.

Pevski vspored po večerji so proizvajale naše domače pevke, Josephine Milavec-Levstik, Jeanette Perdan-Cahill, in naša malenkost ob klavirski spremljavi spretni pianistke, Vere Milavec-Slejk. Milavčeva je zapela pesem "Partizan" po melodiji Mursorskega "Kozaka" in Ivan Zormanovo "Tulipan", Perdanova, Pavčičeva "Uspavanka", narodno "Goreči ogenj" in še neko drugo, vaša urednica, pa arijo iz Foersterjeve opere "Gorenjski slavček" Veselje in radost", narodno "Njega ni" in Stephen Foersterjevo "Come where my love lies dreaming". Za nameček po burnem aplavzu navzočih, sva podali z Josephino in v dvospevu še večno lepo "Domovini" in krepki in živahni "Dalmatinski šajkaš".

Razhajale smo se duševno okrepčane in prepričane, da moramo v bodoče še povečati naše delo, ohraniti naše sile v močne povezani celoti in tako omogočiti izdatnejšo pomoč trpečim v domovini, naši novi domovini — Ameriki, pa skušati pomagati pri rešitvi težkih časovnih vprašanj, da tako rešimo sebe in svet pred katastrofo, ki nas bo vse dohitela in uničila, ako ne postanemo ljudje.

Res lep večer je bil!

Pismo iz Greenwooda

dne 2. oktobra, 1945

Draga prijateljica:

Sedaj, ko se zopet bližamo zimi upam, da ti bo čas dopuščal, da se boš lahko včasih vsedla in mi poslala par vrstic.

Pri nas je že postalo malo bolj hladno. Zdi se mi, da smo imeli letos zelo malo vročega vremena. Imeli smo samo dve noči malo bolj vroče, da sem lahko spala brez odeje.

Najbolj sem se smejala moji svakinji Pauli Kline, ko je bila tu na oddihu in je prebila par noči pri nas. Dala sem ji še poseben odejo, katere se je branila na vse pretege, drugo jutro pa, ko sem šla klicat Leota in se mimogrede ozrla v njeno spalnico, sem videla, da je bila lepo pokrita do vratu. Noči so tu v resnici hladne.

To leto je res nekam hitro poteklo, posebno še ker smo imeli obiskovalce. Kako sem ti zadnjič pisala, da pričakujem Gusti. Bila je tu in odšla kar prehitro. Tako sem se pripravljala, da jo bom vprašala o tebi in o drugih mojih prijateljicah, pa je čas tako hitro minil, da sem polovico pozabila. Pa mislim, da se ji je dopadlo tu gori in tako upam, da jo bom zopet videla drugo leto, kakor tudi njeno vnukinjo Joanne.

Ko sta bili tu, smo ravno mlatali oves in ti bi se smejala, ko bi videla, kako je bila Joanne zaposlena. Najbolj se ji je dopadlo v hlevu pri kravah. Ni mogla razumeti zakaj mleko ne pride iz "bipice", ko je vendar tako močno stiskala.

Najbolj me je pa razveselilo, ko jo je moj svak Joe primahal gori. Njemu se je najbolj dopa-

Potrebujete milo in milne snežinke?

Porabljene masčobe so potrebne za izdelavo mila ... kot tudi za ledenice, nylons in mnogo drugih redkih predmetov.

ODDAJTE VAŠE PORABLJENE MASČOBE!

dlo sedeti pred hišo in gledati okoli po kmetiji. — Kakor sem ti že omenila, stoji naš dom skoraj na sredi naše zemlje. — Samo bika se je malo bal. Je rekel: "Never mind, sem že zadostil blizu! Saj ga vidim!"

Vrt je zelo dobro obrodil. Samo za paradiznice je bila zona malo premrzla in premokra. Pa ga imam še od lani dosti in tako upam, da mi ga bo zadostovalo do prihodnje jeseni. Fižola in zelja je tudi v polni meri.

Kaj pa kaj tvoj vrt? Upam, da ti je delo plačano z izvestno obroditvijo zelenjave. Jaz sem ravno danes pobrala zelenjavo "okro" za konzerviranje juhe in zelenjave, pa par kokle sem zakuhala notri, da bo bolj okusna.

Pomisli, tukaj nam plačajo sedaj kokoši po 19c funt, jecmen moramo plačati pa po \$3.25 za sto funtov. Menda hočejo res kmeta na "kant" spraviti. Zenske pravijo tu, da jih raje doma pojedjo, kot pa da bi jih po teh smešnih cenah prodajale.

Ker mi ni čas dopuščal, da bi končala to pismo, ko sem ga začela, mi je dana prilika ti malo opisati, kako spravljamo koruzo v "silo" ali visok stolp ob hlevu.

Prišlo je sedem sosedov, šest z vozniki in konji, eden pa s strojem in sicer Mr. Krul, čigar stariši živijo na Willardu (Polda Vozel se jih gotovo spominja). Mislim, da so bili v tem kraju sosedje z Mrs. Krul (st.). Koruza je bila preje porazana in zvezana v šope in kope na polju. Vozniki nakladajo in vozijo koruzo eden za drugim k stroju, ki stoji tik "sila". S pomočjo sosedov mečejo šope v stroj, ki zreže koruzo na pol in ča debele koščke in te pihajo v hlevnik po dolgih ceveh v "silo". Gori v kadi se nahaja zopet naš sosed, ki to zrezano koruzo razna. Mi smo potisnili gori našega Leota.

S tem strojem se zgodi zelo veliko nesreč, ako je človek pravičen, oziroma nepreviden. Lani se je zgodila na neki kmetiji strašna nesreča. Ko so šli kmetje opoldne h kosilu, so pustili stroj v obratu in majhen otrok, star tri leta, je zlezal na stroju in verige, katere vlečejo nesrečno k nožem so povlekle nesrečno glavo otroka notri in noži so jo razrezali na drobne koščke. Človek ni nikdar zadosti previden pri tem delu.

Ne vem, ako si slišala, da so Mr. Archu odrezali prst na roki. V resnici mi je hudo za tega človeka, ki ga nesreča tako preganja. A vlic vsemu pravimo "Veš, Ančka, je že toliko sreč nad menoj, pa naj bo še ta. Bom že prenesel kako." Da kaj mislim? Da ga bi zelo razveselilo, ako bi mu poslala malo kartico na naslov — Mr. Louis Arch, R. 3, Greenwood, Wis. In ko to storiš, spomni se tudi na Mr. Frank Lamovca, čigar sin je bil osvobojen iz japonskega ujetništva dne 5. septembra. Reci mu, da se tudi ti veseli njegove sreče. Kajne, Ančka in Manca, da bosta to storile! Naslov — Mr. Frank Lamovec, 3, Greenwood, Wisc.

Da, draga prijateljica, tvoji sinovi prihajajo domov, zdravi po telesu, drugi polni ljubezni in živčino in duševno. Teško bo tvoje stališče. Tvoji sinovi, akoravno zdravi na telesu, ne bodo zdravi, ker niso oči so videli toliko grozot, pretrpeli toliko muk, da jim bo

(Nadaljevanje na 3. strani)

Slovenski ameriški narodni svet

3935 W. 26th Street, Chicago 23, Ill.
Nadn. (prvi) konvenciji SANS, ki se je vršila 2. in 3. sept. 1944
v Chicagu, so bili izvoljeni sledeči uradniki, gl. odborniki in člani šir-
šega odbora:

CASTNI ČLANI:

predsednik: LOUIS ADAMIC, Milford, N. J.
podpredsednik: MARIE PRISLAND, 1034 Dillingham Avenue,
Chicago, Wis.

gl. odbornik: DR. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

ČLANI EKSEKUTIVE:

predsednik: ETTIN KRISTAN, 23 Beechtree St., Grand Haven, Mich.
podpredsednik: JANKO N. ROGELJ, 6208 Schade Ave., Cleveland 3, O.
podpredsednik: FRED A. VIDER, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.

podpredsednik: MIRKO G. KUHEL, 3935 W. 26th St., Chicago 23, Ill.
podpredsednik: VINCENT CAINKAR, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
podpredsednik: JACOB ZUFAN, 1400 So. Lombard Ave., Berwyn, Ill.

podpredsednik: LEO JURJOVEC, 1840 W. 22nd Pl., Chicago 8, Ill.
podpredsednik: ANTON KRAPENCO, 1636 W. 21st Pl., Chicago 8, Ill.
podpredsednik: LAPOLO KUSHLAN, 6409 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

podpredsednik: ALBINA NOVAK, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.
podpredsednik: FRANK ZAITZ, 2301 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.

NADZORNI ODBOR:

predsednik: DR. ZELEZNIKAR, predsednik, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
podpredsednik: ZAKARJSEK, 7603 Cornelia Ave., Cleveland 3, Ohio.
podpredsednik: JAVERTNIK, 309 Tenafly Rd., Englewood, N. J.

SIRSI ODBOR:

podpredsednik: DR. DEBEVC, 1930 So. 15th St., Sheboygan, Wis.
podpredsednik: F. DURN, 15605 Waterloo Rd., Cleveland 10, Ohio.
podpredsednik: ERJAVEC, 527 No. Chicago St., Joliet, Ill.

podpredsednik: GERZEL, 334 Erie Ave., W. Aliquippa, Pa.
podpredsednik: BORZEN, Route No. 4, Princeton, Ill.
podpredsednik: JERSIN, 4676 Washington St., Denver, Colo.

podpredsednik: KEBE, 223-57th St., Pittsburgh 1, Pa.
podpredsednik: KILNE, 604-3rd St., N. W., Chisholm, Minn.
podpredsednik: KUSAR, 1936 So. Kenilworth Ave., Berwyn, Ill.

podpredsednik: KRANZ, 17338 Hawthorne Ave., Detroit 3, Mich.
podpredsednik: SVATICH, 411 Station St., Bridgeville, Pa.
podpredsednik: FOLLOCK, 24465 Lakeland Blvd., Noble, Ohio.

podpredsednik: MUTZ, 364 Menahan St., Brooklyn, N. Y.
podpredsednik: SMICICH, 1091 Addison Rd., Cleveland 3, Ohio.
podpredsednik: SPECK, 4658 Rosa Ave., St. Louis 16, Mo.

podpredsednik: STROJ, 1040 N. Holmes Ave., Indianapolis, Ind.
podpredsednik: STONICH, 1634 Cedar St., Pueblo, Colo.
podpredsednik: VIDRICH, 706 Forest Ave., Johnstown, Pa.

podpredsednik: ZASNIK, A. F. U. Bldg., Ely, Minn.
podpredsednik: ZORC, 1045 Wadsworth Ave., No. Chicago, Ill.

PROGRESIVNE SLOVENKE AMERIKE

(z 2. strani)
življenje tuje. Treba
je uvesti v tir, kot
je stopinje z njimi
trajne, kot pred le-
ni dosti potrpljenja in

služi na pravi tir. Pomni — vsa-
ka lepa beseda najde lepo me-
sto!

Tu imamo par slučajev, ko
so prišli fantje domov iz vojni-
ne navidez zdravi in postavljeni
ali njih trpljenje je bilo tako
grozno, da hočejo sedaj spomin
na to grozoto utopiti v pijaci.

Ce bi ti fantje in možje le malo
pomislili, kam vodi pot, na ka-
tero so krenili in kako duševno
trpljenje povzročajo svojim do-
mačim in prijateljem, bi gotovo
pomislili dvakrat predno prime-
jo za kozarček in porabili vso

svojo voljo, da bi se držali proč
od pijače dokler je še čas.

Predno zaključim pismo, ti
moram še povedati, da smo ime-
li večeraj že malo snega, danes
zjutraj pa zelo hudo slano. Po-
morila mi je vse cvetlice, tako,
da izgleda moj vrt sedaj v res-
nici žalosten. Pa kaj hočemo,
tako je tudi naše življenje —
samo en krut udarec in naše
življenje je uničeno.

Upam, da ti je družina pri
polnem zdravju. Sprejmite vsi
naše iskrene pozdrave in se še
kaj oglašaj, saj ko čitam tvoje
dopise, se mi zdi ravno tako,
kot da bi osebno govorila s te-
boj.

Se en pozdrav tebi in tvojim!
Anna Prime.

Pridobivajte nove člani-
ce k "Progresivnim Sloven-
kam". Edina izobraževalna
in kulturna ženska organi-
zacija med nami. Kampanja
je v polnem teku! Kateri
krožek bo odnesel prvo na-
grado?

Posameznikom — naznanjamo,
VAM SEDAJ LAHKO POSTREŽEMO Z
RAZNO-VRSTNIM PIVOM

GROSSVATER
(SPRING WATER)

HALE -- HALF & HALF

Se priporočamo

Eagle Bottling Co.

John Potokar in sinovi, lastniki

47 St. Clair Ave. Henderson 4629

Krožki poročajo...

Zopet enkrat predavanje!

Zadnje čase naš krožek ni
priredil predavanj in to vsled
velike zaposlenosti in religioz-
nega dela in tudi predavatelje se je
težko dobilo. Na zadnji seji nam
je pa prosvetni odbor sporočil,
da je preskrbel predavatelja za
prihodnjo sejo. Predaval bo Mi-
hael Lah in sicer bo njegov
predmet "Zena".

Članice ste vabljeni, da se v
polnem številu udeležite seje.
Pridite pravočasno, ker seja bo
kratka, nakar se bo pričelo s
predavanjem.

Na decembski seji ima naš
krožek običajno izmenjavo bo-
žičnih daril a za letošnjo decem-
bersko sejo smo pa sklenile, da
prinesemo članice mesto daril
razne jestvine ali obleke, kate-
ro bomo poslale v staro domo-
vino. Članice, katere boste pa-
kete doma napravile, vedite, da
ne smejo tehtati več nego 11
funtov, kar bomo pa posamez-
nih reči prinesle bomo pa v
Domu skupno spakirale. Seveda
nobena članica ni obvezana da-
rovati, to je le, ako jo je volja,
da prinese, o čemer sem prepi-
šana, da bo vsaka storila največ
kar zmore.

Naša ženska organizacija P.
S. je ena najbolj aktivnih, kar
se tiče pomožne akcije, najsibo
za pobiranje prispevkov, obleke
in pomoči na prireditvah. Ko
posekam te prireditve, opazu-
jem te vrle članice, kako z ve-
seljem delajo in največ ene in
iste, za to plemenito stvar, ker
se zavedajo nepopisnega trplje-
nja, skozi katerega so šli in
gredo danes naši rodni bratje in
sestre v domovini.

Pomagajmo tudi tistim, ki
nimajo svojih sorodnikov v
Ameriki. Darujmo kar nam je
največ mogoče.

Članice! Ne pozabite na še
prihodnje seje in predavanja 1.
novembra.

Theresa Gorjanc kr. št. 1.

Iz Euclida

Jesen je tu. Cvetlice po naših
vrtovih so žalostno povsile gla-
vice in zima, katere se jaz tako
bojim, bo skoraj tu. A v naša
srca se je zopet naselilo vese-
lje in radost, da je vendar zo-
pet enkrat konec vojnih gro-
zot. Čeravno dobivamo dan na
dan žalostne novice iz naše ro-
dne domovine, ker jim je sovra-
nik uničil in požgal prav vse, pa
si vseeno mislimo — oh, da so
le enkrat svobodni prilezli iz lu-
kenj in gozdov in si sedaj brat-
sko delijo to malo kar imajo!

Ko smo imele dne 3. oktobra
Progresivne Slovenke od krož-
ka št. 3 svojo redno sejo, sem
opazila tudi pri naših članicah
radost in živahnost. Vse, kar

smo prinesle na dnevni red je
bilo stoprocentno odobreno, če-
ravno smo se ob vsaki točki
preje malo sporekle. Seja je bi-
la zelo živahna.

Iz obrazov naših mater je se-
vala radost. Njih oči so se is-
krile veselja! Zakaj tudi ne?
Saj njih sinovi se vračajo iz
objema smrti. Delajo načrte, ka-
ko bodo sprejele svoje drage si-
nove in hčere, kaj vse bodo
skuhale in spekle, da jim bodo
kar najbolje mogoče dobro po-
stregle. Saj tudi oni komaj ča-
kajo, da se povrnejo in naroče
ljube mamice in njih edina že-
lja je, da bodo lahko zopet en-
krat mirno počivali pod doma-
čim krovom, v mehki, topli po-
stelji.

Drage matere, ob povratku
vaših sinov bi vam nekaj sve-
tovala ker vse to, kar sem se-
daj opisala bo končno minilo in
tvoj sin bo zopet nameril ko-
rak v življenje.

Kakor vse izgleda, se bo tre-
ba zopet boriti za vsakdanji
kruh in naši tovarnarji bodo
zopet rabili tisto praktično ame-
riško prislovico: "I am sorry,
no help wanted."

Povej mu, naj zahteva to, za
kar se je boril, ker tisoč in ti-
sočkrat so obljubovali — nov
svet. To pomeni, boljše bodo-
čnost, nad katero se baš sedaj
zbirajo temni oblaki. Tvoj sin,
ni bil nič drugega poučen kot,
kako hrabro naj se bori. Imeli
so takozvane "chaplains" ali po-
naše, vojne kurate, da so jih
učili molitve, pokorščine, uda-
nosti v Boga ter poguma. Ali
če bo sedaj tvoj sin, izmučen
od bojnih naporov in ran obo-
lel in omagal, dvomim, da bi se
toliko zanimali zanj, kot so se
dosedaj.

No, sedaj pa še nekaj o na-
šem krožku, ki zelo lepo napre-
duje. Dobile smo zopet več no-
vih članic, ker naše slovenske
žene uvidevajo, da je naša stvar
dobra. Imele smo tudi piknik,
ki se je prav dobro obnesel. Is-
krevala hvala vsem našim poset-
nikom, ki so pripomogli, da bo-
mo mogle zopet darovati za na-
šo bedno domovino.

Dne 2. decembra pa bo imela
podružnica SANS št. 106, (t. j.
iz Euclida) prireditev z igro.
Prav uljudno vas vabim, da se
udeležite v obilnem številu.

S sestrskim pozdravom

Mary Vogrin

19603 Shawnee Ave.

Cleveland, Ohio.

P. S. — Vsem materam padlih
sinov izrekam ob zaključku
vojne naše globoko sožalje.
Težka je bol, draga mati ali
bodi pogumna in delaj z na-
mi agilno naprej, da bo zgo-
dovina lahko pisala, da je
tvoj sin res padel za boljše in
svetlejšo bodočnost vsega
človeštva.

OGLAŠAJTE V —
"ENAKOPRAVNOSTI"

Good Fishin'

Društveni koledar

1945

28. oktobra, nedelja. — Koncert
pevskega zbora "Škrjančki"
v Slovenskem društvenem do-
mu na Recher Ave.

28. oktobra, nedelja. — Dram-
društvo "Ivan Cankar" vpri-
zori igro "Vražja vdova" na
odru Slovenskega narodnega
doma na St. Clair Ave.

28. oktobra, nedelja. — Betsy
Ross A.F.U. — ples v SDD.

NOVEMBER

3. novembra, sobota. — Ples
podružnice št. 41 S. Z. Z., v
Slov. del. domu na Waterloo
Road

4. novembra, nedelja. — Kon-
cert Glasbene Matice v Slo-
venskem narodnem domu na
St. Clair Ave.

4. novembra, nedelja. — Ženski
odsek SNPJ farne — ples v
Slovenskem delavskem domu
na Waterloo Rd.

10. novembra, sobota. — Strug-
glers SNPJ — ples v SDD.

11. novembra, nedelja. — VBoj
SNPJ prireditve v SDD.

11. novembra, nedelja. — Po-
družnica št. 106 SANS ob-
haja svojo obletnico z igro v
Slovenskem društvenem do-
mu na Recher Ave.

17. novembra, sobota. — Druš-
tvo "Mir" št. 142 SNPJ praz-
nuje svojo 35-letnico v Slo-
venskem domu na Holmes
Ave.

18. novembra, nedelja. — Ma-
dinski zbor Waterloo okrožja
prireditve v SDD.

25. novembra, nedelja. — Pev-

Minute Make-Ups

By GABRIELLE

To gain that soft, lasting glow on
your cheeks, use a cream rouge.
Learn to use the "dot" method to
apply it smoothly. Put three dots
of rouge on each cheek. Blend down-
ward and out towards the ear for
the slender face. Blend inward and
up if the face is broad. And be
sure that your rouge matches your
lipstick—but exactly!
Leder Syndicate—WNU Features.

ski zbor "Jadran" koncert v
Slovenskem delavskem domu
na Waterloo Rd.

DECEMBER

2. decembra, nedelja. — Zdr-
ženi bratje SNPJ ples v Slo-
venskem delavskem domu na
Waterloo Rd.

9. decembra, nedelja. — Dram-
sko društvo "Anton Verov-
šek" — prireditve v SDD.

16. decembra, nedelja. — Žen-
ski klub — ples v SDD.

23. decembra, nedelja. — Žen-
ski klub — ples v SDD.

25. decembra, torek. — Socialis-
tični klub št. 49 — ples v
dvorani Slovenskega delav-
skega doma na Waterloo Rd.

30. decembra, nedelja. — Odbor
za ameriške vojake — ples v
S. D. D.

31. decembra, ponedeljek — Sil-
vestrov ples zbora "Jadran"
v S. D. D.

1946

JANUAR

13. januarja, nedelja — Plesna
veselica krožka št. 3 Progre-
sivnih Slovencev v Slovenskem
društvenem domu na Recher
Avenue.

13. januarja, sobota. — Ženski
klub — Ples v dvorani Slo-
venskega delavskega doma na
Waterloo Rd.

20. januarja. — Pevski zbor
"Slovan" praznuje deset-
letnico s koncertom v Slove-
nskem društvenem domu na
Recher Ave.

Oglašajte v Enakopravnosti

DR. P. B. VIRANT — Optometrist

PREGLED OČI — PREDPIS OČAL

Uradne ure: 9:30 do 12:00; 1:30 do 5:00

Zvečer: 6:30 do 8:30

v sredo in soboto 9:30 do 12:30

15621 Waterloo Rd.

Cleveland, Ohio

v poslopju North American Banke

Za sestanek pokličite Ivanhoe 6436

JUŽNI SLOVANI!

Dolžnost je naša, da moralno in materi-
jalno podpiramo osvobodilno borbo
naših narodov v stari domovini.

Združeni odbor južnoslovanskih Amerikancev pred
Ameriko in pred celim svetom tolmači značaj, cilje,
in ideale osvobodilne borbe naših narodov.

IZVRŠITE SVOJO DOLŽNOST TAKOJ, DANES!

Poslajte svoje prispevke

ZDRUŽENEMU ODBORU JUŽNOSLOVANSKIH
AMERIKANCEV.

Pokažite svojemu narodu, da Vam ni težko žrtvovati
nekaj dolarjev, dokler oni žrtvujejo
svoja življenja.

IZPOLNITE IN POSLJITE SPODNJI KUPON:

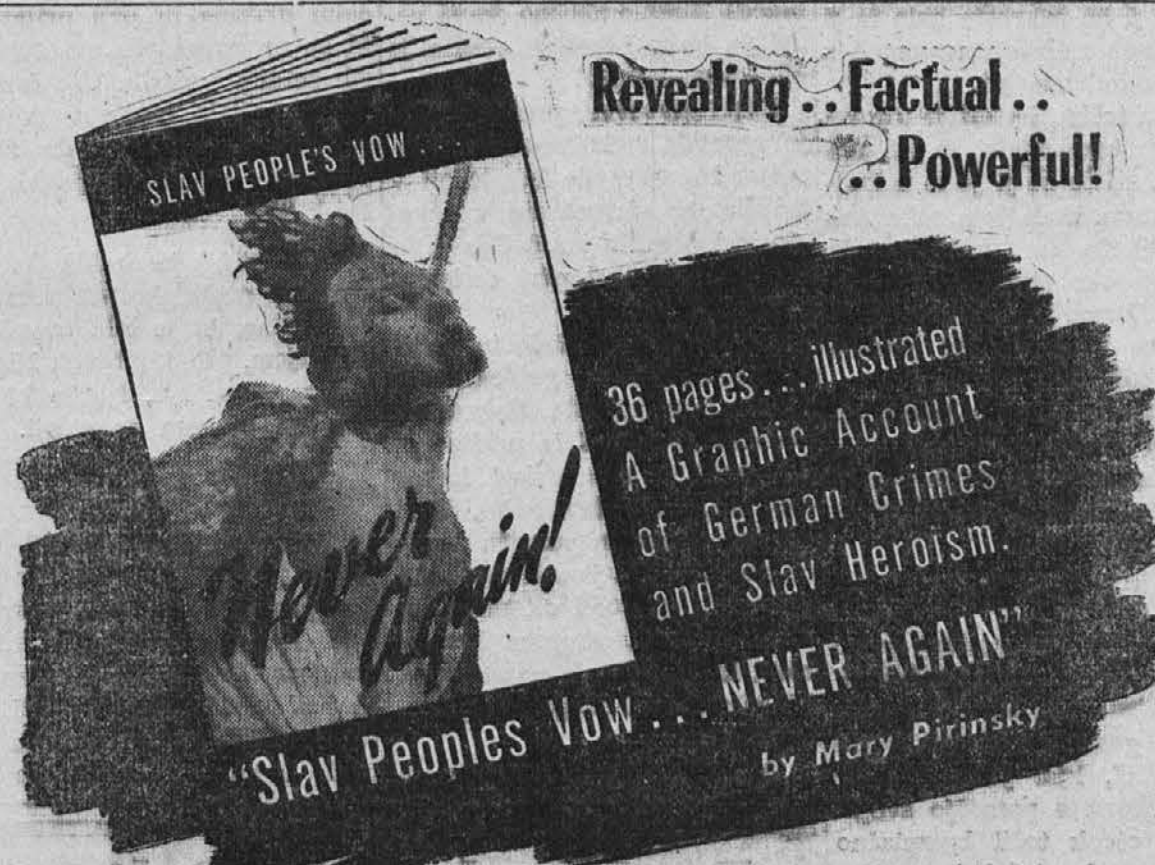
The United Committee of South-Slavic Americans
465 Lexington Ave., New York 17, N. Y.

Ime

Naslov

prilagam \$..... za fond Združenega odbora kot
"Contributing Member" istega.

Vse čke in money-ordere izdajte na ime:
United Committee of South-Slavic Americans

"This little book presents a few facts and figures on what
the Nazis did to the Slav peoples, and what they intended
to do. It also presents a few hints of the Slav peoples' epic
struggle against the Nazi enslavers, which contributed so
much towards saving the world from Hitlerism. ...
"Only if we are sharply aware of these facts can we fully

understand why the Slav peoples are so determined not
to permit this to happen again. Only so can we in America
strive with due resolve to have America underwrite fully
all steps necessary to assure that it shall never happen
again. ...

LOUIS ADAMIC in his Preface

TEAR OFF AND MAIL TO:
AMERICAN SLAV CONGRESS
205 East 42nd Street
New York 17, N. Y.
Please send me _____ copies of "SLAV PEOPLES VOW ... NEVER AGAIN" for \$_____
my check (money order) for \$_____ is enclosed.
Name _____
Address _____
City _____ State _____
Organization _____

10¢ per copy
Bundle Orders...
5¢ per copy

Printed by
American Slav Congress

TEREZA ETIENNE

JOHN KNITTEL

(Nadaljevanje)

"Ni potrebno, da gledata tako kisló," je dejal nenadoma. "Videla bosta, da so urejene vse moje stvari, če umrem. Prav nič ne bosta prikrajšana kljub gosposkični Etienne-Mariano."

Feliks je razdraženo čistil svoj ščipalnik. "Mene," je dejal, "ne briga, kaj bo dejal svet."

"Oj, ali res ne!" je poudaril Anton Jakob. "Poznam vas, advokate."

"Ne usojam se, da bi kakorkoli oviral tvoja dejanja."

"To bi si tudi kmalu premislil, Feliks."

"Vem." Čistil je naprej svoj ščipalnik. "Toda, ko je že tako naneslo, da si Zofijin oče in slučajno tudi oče odraslemu sinu, bi bil vendarle lahko nekoliko obziren do teh dveh in bi lahko pomislil, da vsem onim, ki niso ravnodušni do tebe, ni baš prijetno, če boš v porog in zasmeh vsemu Oberlandu."

"Ne dolgujem Oberlandu ničesar, Oberland pa mi dolguje marsikaj. Začuda daleč smo prišli dandanes. Oče naj vprašuje svoje otroke, ali se sme poročiti ali ne!"

"To je samo po sebi umljivo," je izjavil Feliks. "Prvi otroci imajo prve pravice."

"Hm, aha! Zdaj bolje razumem tvoje ugovore. Moji stari kmetijski možgani potrebujejo pač nekaj časa, da sledijo tvojim advokatskim zvijačam! Hm! To je torej! Zdaj vem! Lepo in dobro. Gospod advokat, vse bom zapisal, preden storim ta zločin, to pregreho. Še danes se odpeljem v Bern."

Pustil je hčer in njenega moža pri zajtrku in se pripravil za pot.

Mimogrede je obiskal Terezo. Razvil ji je celo vrsto načrtov. Tiho ga je poslušala in pritrčila skoraj vsem njegovim predlogom. Kakor hitro bo popolnoma okrevala, se bosta peljala v Bern in bosta kupila prstane. V Bernu pozna cel kup ljudi, med njimi tudi gospo Weidenhofovo, damo njegove starosti, ki jo je pred kratkim obiskal in ji vse zaupal. Bila je žena enega izmed njegovih starih prijateljev. Upa, da bo ta dama Tereziko zelo vzbujala. Madam Weidenhofova ji bo oskrbela balo in ji bo v vseh zadevah v pomoč z dragocenimi nasveti.

Edina točka, kateri je Tereza nekoliko ugovarjala, je bil dan poroke. Zdelo se ji je le nekoliko prerano. Tudi je prosila Antona Jakoba za dovoljenje, da bi do poroke stanovala drugje in ne v Gamu. Dejal je, da ostane lahko v Bernu pri madam Weidenhofovi.

Potem se je Anton Jakob odpeljal v Bern, da bi poslovno govoril s svojim bankirjem in da bi vprašal za svet svojega pravnega svetovalca.

Poroka je bila na nedeljo.

Preden so šli v cerkev, so se možje iz Gama skoraj polnoštevno zbrali pod nizkim kostanjem v gostilniškem vrtu pri "Medvedu", kjer je gostilničar Johan Timm s pomočjo svojih mnogih otrok točil brezplačno pivo, ki ga je plačal Anton Jakob. Iz gostilne je donelo ropotanje krožnikov in zvenket kozarcev: slišati je bilo, kako se je vse po kuhinji marljivo vrtele: cvrli so, pekli in kuhali gnjati, volovske jezike in telečja prsa, race in kokoši, pripravljali prikuhe, tolkli smetano in vse

je spremljala lahka mešanica glasov.

Cerkev je bila za lučaj oddaljena od gostilne in ko so zazvonili zvonovi, so možje lepo naprej gasili svojo jutranjo željo. Čeprav so se vrvi pri zvonovih še tako napenjale, si lahko bral na obrazih ljudi iz Gama, da lahko vsakdo hodi v cerkev, kadar se mu zdi in da ni niti obvezno niti nujno. "Prihajajo!" je nekdo čez nekaj časa zaklical. Zdaj so možje šele odložili svoje vrčke, si obrisali brke in korakali v lepem redu iz gostilne k cerkvi. Nikomur se ni mudilo.

Dasi je gospod župnik Niederhauser hodil že kakor ogromna kavka v kletki po zakristiji sem in tja, dasi je gospod Sigismund Hofer že prišel na cvilečih orglah eno izmed svojih običajnih improvizacij, je bila večina soseske še vedno zbrana pod lipo pred cerkvenimi vrati in pričakovala voza s poročnim parom.

Ko so se kočije končno pripeljale, so jih sprejeli živiklici in vsi pogledi so se uprli v Terezo. Prebivalci Bama je že več tednov niso videli.

"Le pogledj jo!" so šepetali. "Ne, taka sprememba! Skoraj kakor pravljica. In pred dvema mesecema je bila še ubogo pri tepeno bitje! O Jezus! Kočija Antona Jakoba se je močno nagnila v eno stran, ko je mogočno izstopil. Takoj ko je snel svoj novi cilinder in iztegnil roko, da bi pomagal izstopiti Terezi, je zavlada nenavaden molk. Potem so videli ljudje iz Gama, kako ji je mladi Gottfried Sixtus podal roko in jo peljal v cerkev. Sledili so Anton Jakob, Zofija, madam Weidenhofova, prijatelji in sorodniki. Gospod župnik Niederhauser je pogledal na svojo žepno uro in žalostno ugotovil, da se bo pričela služba božja pol ure prekasno. Ker je bil z ženo in hčerko povabljen kot častni gost na poročno slavo in se je obenem spomnil opominov mojstra Timma, naj pečenki na ljubo službe božje preveč ne zavleče, je sklenil kolikor mogoče skrajšati nedeljsko pridigo. — Seveda je pridigal o čednosti zakonskega življenja, izbiral pa je svoje besede izredno skrbno, kajti vedel je, kako izkušena ovčica je bil Anton Jakob.

Nepazljivost njegove črede ga je spravila nekoliko iz ravnotežja. Namesto da bi gledali v prižnico so strmeli vsi v nevesto in ženina, ki sta sedela drug poleg drugega v prvi cerkveni klopi.

Tereza je bila bleda in je tiho sedela. Nobena gubica njene obleke se ni zganila. Enkrat ali dvakrat je pogledala pridigarja in takrat je bila videti kakor svetnica, ki gleda v nebo, da si poišče tolažbe in pomoči. Ledeni negibnost ji je stiskala srce. Njen duh je blodil v tennih sanjah. Ni čutila Antona Jakoba roke, ki je oklepala njeno roko. Ni ga videla. Nikogar ni pogledala.

Gottfried Sixtus, Zofija in

ostali člani družine so sedeli neposredno za Terezo. Zofijin obraz je bil neresljiva uganka. Na videz se je, kakor tudi vsi ostali, uklonila. Morda si je celo prizadevala, da bi presojala zadevo z najboljši strani. Navsezadnje so bili Etienne-Mariano nekdanji baje grofi! Gottfried Sixtus je bil brezhibno oblečen. Ničesar kmečkega ni bilo na njegovi obleki. Sedel je neposredno za Terezo in neprestano strmel na njen čisti, beli obraz, ki se je ponosno dvigal iz lepih ramen.

Ko je s prižnice nazadnje zadonel svečani amen, je občinstvo globoko zavzdihnilo. Župnik Niederhauser je odšel v zakristijo, gospod Hofer pa je medtem zaigral na orgle umeten intermezzo. Po primernem odmoru je prišel duhovnik v stebrišče. Anton Jakob je vstal in korakal k oltarju. Gottfried Sixtus je peljal pred župnika Terezo in sorodniki so se postavili v ozek krog okoli poročnega para. Občinstvo je zapelo himno. Gottfriedu se je zdelo, da je trajalo celo večnost, preden so prišli do zadnjega verzaja:

"Ljubezem, glejte, ki jo bog daruje,

da nas otroke svoje imenuje!" Organist pa je kar naprej igral vztrepetajočo fantazijo v kateri so se oglašali dolgi soli nekoliko hripave Vox Humane.

Medtem je počivala Terezina roka v Gottfriedovi roki in tam je ostala skoraj vso ceremonijo. Nazadnje jo je moral spustiti in stopila je pred oltar. Tam je stala poleg Antona Jakoba, v neskončno ljubeznivi ponižnosti je povešala svojo lepo glavo.

Ta trenutek je Gottfried spoznal, da bo odslej življenje ljubil svojo mačeho.

Pazljivo je poslušal liturgijo. Delal se ni vernega človeka, toda vzgajali so ga po cerkvenih pravilih. Čutil je, da je ponižan, skoraj osramočen, ker je moral prisostvovati tej sveti zvezi dveh duš. V tej poroki je slutil nepravilnost, ki je bila že skoraj pregrešna. "Terezika! Terezika!" je klical v svoji duši. "O da bi imel moč zaustaviti to pregreho! O bog! Terezika! Kaj delaš!"

Novi par je prišel iz cerkve, trume svatov so vrele za njim. Medtem ko je zbor pel in so se ljudje vsevprek prerivali, je peljal Anton Jakob drugo gospo Mullerjevo k svoji veliki črni kočiji. Za njima so šli ostali člani družine in ožji prijatelji, ki so se porazdelili po nekaterih ostalih vozovih. Vsa družba se je peljala nato v dolgem sprevodu skozi vas do žage. Tam so obrnili in se peljali nazaj k "Medvedu".

"Veš kaj," je dejala Tereza svojemu možu, ko sta vstopila v gostilno, ki je bila ovenčana s svetjem, "to je preveč. Nisem vredna tega. Ne, ljubše bi mi bilo, da bi tega ne storil. Ne vem, kako naj vse to prenesem."

"Nikar ne skrbi. Dovolj, naj ljudje prodajajo zijala. Nočem jim povedati, kaj si mislim o njih. Danes moram biti človekoljuben. Podaj jim le roko in se jim zahvali, da so prišli. In prijazno jih pogledj. To jih bo bodlo v srce. Po večini so hi-

navci, da veš. Elaser na primer! Prav zdaj prihaja."

"Iskrene čestitke, gospa Mullerjeva!" je rekel gospod Elaser. "Lepa poroka je bila, moje čestitke, gospod upokojeni vladni svetnik."

"Upam, da imate tudi dober tek!" mu je zaklical Anton Jakob in že se je okrenil, da bi stisnil roko drugim gostom.

"No, Frida," je dejal Rothlisberger svoji ženi, "pojdiva tudi midva in hitro čestitajva gospodu."

"Jaz že ne!" je odvrnila Frida zaničljivo. "Če je jaz ne bi vzela, potem je ne bi bilo tu."

"No lepo, in če jaz ne bi nalezl na tebe, potem tudi ti ne bi bila tu, ti gos. Zdaj je gospa Mullerjeva in vse ostalo moramo pač pozabiti."

"Čestitaj ji bom," je dejala nato Frida, "toda pozabila ne bom, kdo je bila."

Frida si je potisnila črno svilen bluzo v krilo, otipala s prsti svojo ametistno zapestnico in šla za svojim možem čestitat.

"Gospod Rothlisberger," je dejala Tereza nekoliko ganjena, "kje pa so vsi drugi?"

"Kateri?"

"Leonhard, Kazimir, Kristi-

jan, Mahder Fritz in njegova žena, Jeggi in stari Karli?"

"Mahder Fritz?"

"Da, zlasti on."

"Vedeti hoče, kje je Mahder Fritz?" je rekel Rothlisberger zelo začuden svoji ženi.

"Ah, ta surovež!"

"Ni tako surov, kakor mislite," je odvrnila Tereza. "Rada bi ga videla in tudi Hermino."

"O Jezus! Jezus! Take ljudi sem na svatbo!"

"Kaj se je zgodilo?" jih je prekinil Anton Jakob, ko je videl, da se njegova žena pogovarja s Frido in Rothlisbergerjem.

"Vprašala sem po ostalih."

"Po katerih ostalih?"

"Po vseh hlapcih in dekletah."

"Za boga, kje pa so?" je presenečeno zaklical Anton Jakob.

"Na vrtu," je odgovoril Rothlisberger.

"Kasneje bom šel ven in govoril z njimi. Pridi zdaj, Tereza! Tu so Zofija, njen advokat in vsi ostali."

Šel je k Zofiji. Njen obraz je bil še vedno trd in neprodiren, njene oči še vedno ošabne in hladne.

"Očka," mu je rekla in prizvoka v njenem glasu ni bilo mogoče napačno razumeti, "zdaj

imam novo mater. Ne vem, kaj naj rečem."

"Zofija," ji je dejal poln ljubezni in jo prijel pod roko, "imej malo poguma. Priznam, položaj ni docela vsakdanji. Toda pridi zdaj, svojemu očetu ne smeš zavidati njegove sreče. Pomiri se. Pojdi in poljubi jo. Le pogledj! Ali ni kakor svetnica?" (Srečal se je s pogledom Gottfrieda.) "Gottfried! Gottfried! Ti tudi! Vsi pojdite k nji in jo poljubite."

Šli so k Terezi, ki je slišala besede svojega moža.

"Toda ne smejo me imenovati mater, Tone," je dejala. "Klicati me morajo Terezika."

"Ali slišite, kaj pravi?"

"Potem te bom imenovala Terezika," je rekla Zofija. "Dve leti si mlajša od mene. Ne bi te mogla imenovati mati. Nenaravno bi zvenelo, ali ne?"

Tereza je pokazala svoje lepe zobe in jamice na licih.

"Ljubezniva si, Zofija. Vedno te bom ljubila."

Poljubili sta se.

(Dalje prihodnjic)

How to Carve a Duck

Fall is here again, and with the tangy air comes the yearning to go duck hunting. Cleon Crowell of East Harwich, Mass., on Cape Cod, has been carving realistic decoys for many seasons. He learned the art from his father.

What to Do

By PHYLLIS BELMONT

Question—May I borrow a dress from my girl friend for a special occasion?

Answer—I have no idea what your girl friend thinks of borrowing, but you could not very well ask her to lend you anything so personal as a dress. Many people don't object at all to lending their clothes—but if your friend is one of these let her offer you the dress rather than your asking for it.

If you can't possibly get along with what you have—or can afford to buy a dress—don't borrow. If anything happens to whatever you borrow you must replace it, and that is apt to be quite difficult in these days. Ledger Syndicate—WNU Features.

Mali oglasi

Hiša za 2 družini

po 5 in 5 sob, z vzemi udobnostmi, se prodaja po zmerni ceni. Star je komaj 20 let ter jo je sedanj lastnik zgradil. Dve garaži, lota 40x110. Kdor hoče dobro delano hišo, je tu prilika. Pokličite IV 6945 ali se zglasite na 1259 E. 169 St., pred 5. uro popoldne.

Naprodaj je

hiša s 10 sobami, 5-5 sob, s sobo in kopalnico na 3. nadstropju. Kokošnjak, velika lota. Cena \$7,200. Pokličite LI 9837, ali se zglasite na 14315 Darley Ave.

Naprodaj je

peč na premog, omara, postelja, miza, šivalni stroj. Poizve se na 6426 St. Clair Ave., Suite 2.

DRAMSKI ZBOR "IVAN CANKAR"

poda

VESELOIGRO V TREH DEJANJH

"VRAŽJA VDOVA"

vprizorjena

pod pokroviteljstvom

CENTRALNEGA ODBORA AMERIŠKIH SLOVENCEV ZA JUGOSLOVANSKO POMOČ

28. OKTOBRA, 1945

V AVDITORIJU SND

6417 ST. CLAIR AVE.

Pričetek ob 4:30 pop.—Vstopnina 75c

VESELOIGRA V TREH DEJANJH

OSEBE

Drobjančeva Meta, vdova in posestnica

Josephine Milavec-Levstik

Zalka, njena hči

Olga Marn

Kolenc, vdovec in gruntar

Rudolph J. Widmar

Pavle, kmečki fant

Ivan Čeh

Zutek, kmet

Frank Žigman

Marjana, njegova žena

Frances Ilc

Trobec

Anton Smith

Žefran } osebenjaka

Anton Eppich

REZISERKA—TONČKA SIMČIČ

Prvo in drugo dejanje se vrši na Metinem domu, tretje na Kolenčevini.

Po igri se vrši prosta zabava in ples, za katerega igra

PETE SRNIKOVA GODBA

Ustanovljen leta 1919

Just Around the Corner

Dr. Matthew R. Beljan

ZOBOZDRAVNIK

ŽELI NAZNANITI, DA JE PREVZEL URAD IN PRAKSO DR. MALLYA

v S. N. Domu na 6411 St. Clair Ave.

Uradne ure so:
9-12; 1-5 in 6-8

Telefon: EXpress 4818

Za delavce

Išče se

ZIDARJE IN TERAZE

Dobra plača

Kdor se zanima, naj se oglasi na

960 E. 185 St.

DELAJTE V MODERNEMU POSLOVJU THE TELEPHONE CO. potrebuje

ŽENSKO delavke hišnih

Downtown posloj

Stalno delo—Dobre

Polni ali delni

6 večerov v tednu

5:10 do 1:40 zj.

Zglasite se na

Employment Office

700 Prospect Ave.

od 8. zj. do 5. pop.

razven ob nedeljah

THE OHIO BELL

TELEPHONE CO.

Mali oglasi

SOUND SYSTEM INDOOR OR OUTDOOR Posebni popust na koncertih B. J. Radio Service 1363 E. 45 St. — HE 2882

Išče se moške

za delo in oskrbovanje Lastnik stanuje v mestu te se zvečer na naslovno ga se dobi v uradu E. 1172 E. 79 St. HE 4146

M. Blasko

se priporoča za POPRAVLJANJE VRSTNIH UR

Cena zmerna in delo pr

M. Blasko

5801 St. Clair HE 2882

NORTHERN FURN

Forneze inštaliramo pravimo vsakovrstne z novimi ali rabljenimi 1172 E. 79 St. HE 4146

FIN MO ZA VIN

samo obiški ali kalifornijski

Pri nas dobite

Pripeljemo na

Se priporočamo, da

našo vinarno

Nottingham Winery

17721 Waterloo IV 2724

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOST"